

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Kasım 2024

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

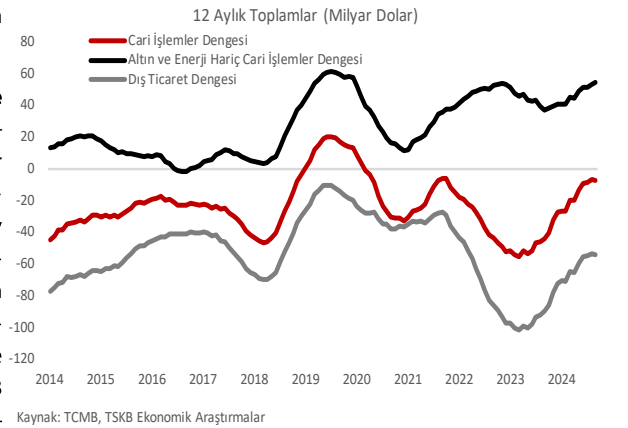
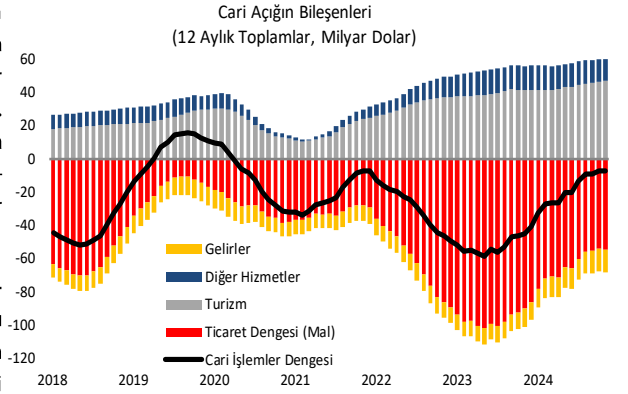
TSKB Ekonomik Araştırmalar

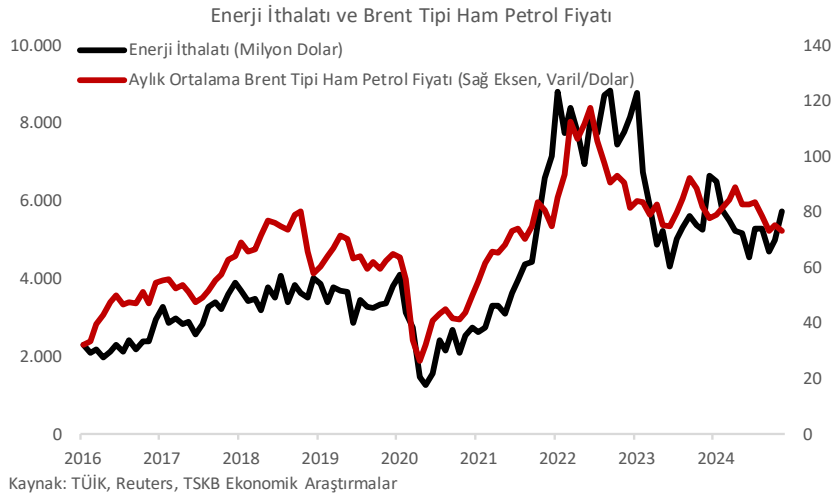
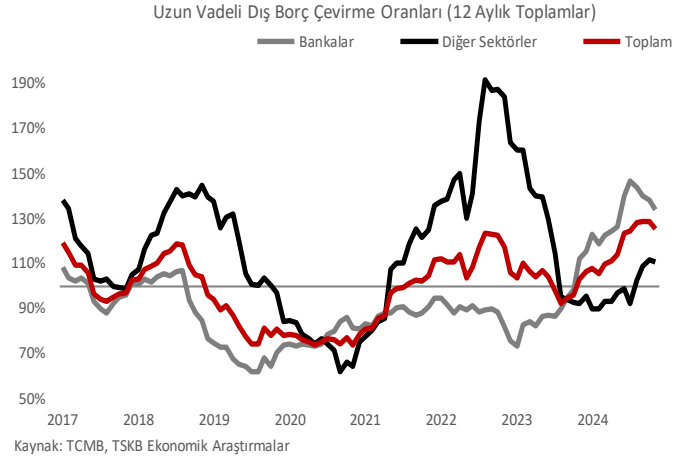
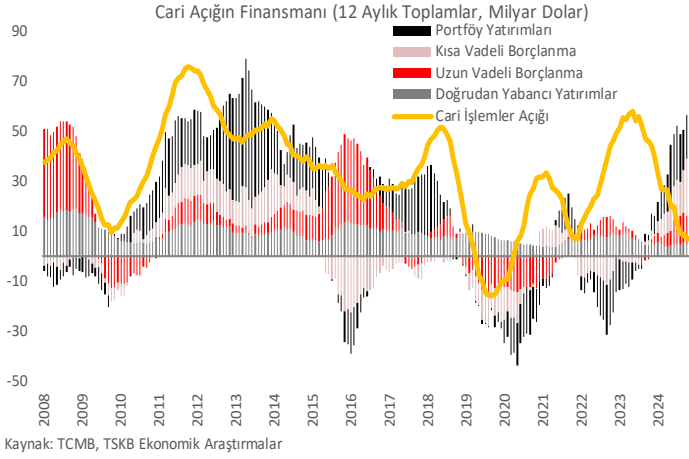
Kasım'da cari işlemler hesabı Mayıs ayından bu yana ilk defa açık verdi. 2023'ün aynı ayında 2,6 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2024'ün Kasım'ında 2,9 milyar dolara yükseldi. Söz konusu dönemde altın hariç cari açık ise 1,5 milyar dolardan 1,1 milyar dolara gerilerken, enerji hariç cari fazla 1,1 milyar dolardan 1,7 milyar dolara yükseldi. Bu sonuçlarla, Kasım 2024'te 2,2 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 3,4 milyar dolara çıktı. 12 aylık rakamlar toplam cari açığın Ekim'deki 7,1 milyar dolardan 7,4 milyar dolara çıktığını, çekirdek cari fazlanın ise 53,2 milyar dolardan 54,4 milyar dolara yükseldiğini gösterdi.

Yıllık bazda dış ticaret dengesi bozulurken, hizmet dengesinde iyileşme görüldü. Kasım 2023'te 4,5 milyar dolar olan ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 2024'ün Kasım'ında 5,2 milyar dolara yükseldi. Geçen yıl Kasım'da 3,2 milyar dolar olan hizmet dengesindeki fazla 2024'ün aynı ayında 3,7 milyar dolara çıktı. Gelir dengesi kalemlerinde ise toplamda sınırlı değişim gözlemlendi. Birincil gelir hesabından çıkış 1,3 milyar dolardan 1,4 milyar dolara yükseldi. İkincil gelir hesabından geçen yıl Kasım'da yaşanan 21 milyon dolarlık çıkışın aksine bu yıl 81 milyon dolarlık giriş oldu.

Finansman tarafında, doğrudan yatırımlar ve portföy yatırımlarındaki artış ve borçlanmaların etkisiyle rezervlerde yükseliş görüldü. Kasım'da yurtdışı yerleşiklerin gayrimenkul alımları kaynaklı giriş 194 milyon dolar olurken, doğrudan yatırımlar kaleminde nette 582 milyon dolar giriş gerçekleşti. Yurtdışı yerleşiklerin yurtdışında yaptığı portföy yatırımları bir önceki aya göre gerileyerek 1,1 milyar dolara inerken, portföy yatırımlarında 1,2 milyar dolarlık net giriş gerçekleşti. Uzun ve kısa vadeli borçlanmalarda nette sırasıyla 0,7 ve 1,5 milyar dolarlık artış gözlemlendi. Bankacılık sektöründe uzun vadeli borç çevirme oranı %120,3, reel sektörde %80,6 ve toplamda %107,9 olarak kaydedildi. 12 aylık toplamalarda ise bankacılıkta borç çevirme oranı %133,6, reel sektörde %110,7 ve toplamda %125,2 oldu. Yurtdışı bankaların yurt içindeki mevduatlarında 0,3 milyar dolar artış görüldü. Net hata-noksan kaleminde 1,5 milyar dolarlık çıkış görülürken, resmi rezervler 1,3 milyar dolarlık artış kaydetti.

Kasım verisiyle birlikte, 2024'ün ilk on bir ayında cari açık 2023'ün aynı dönemine göre 33,1 milyar dolar iyileşerek 5,6 milyar dolara indi. Çekirdek cari işlemler hesabındaki fazla ise 33,5 milyar dolardan 50,0 milyar dolara yükseldi. Kasım ayında hizmetler dengesindeki fazlaya rağmen dış ticaret açığı ve birincil gelir hesabındaki çıkışın etkisiyle cari açık verildi. Finansman tarafında ise pozitif seyir sürdü. Yurt dışı yerleşikler hisse senedi ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında net alım gerçekleştirdiler. Doğrudan yatırım ve portföy yatırımları kalemlerinde önceki aya göre iyileşme görülürken, bankalar ve reel sektör nette borçlanma gerçekleştirdiler. Tüm bu gelişmeler ve yurtdışı bankaların mevduatlarında yaşanan artışla birlikte rezervlerde toparlanma sürdü. Aralık ayı öncü verileri dış ticaret açığında görülen genişlemenin etkisiyle cari dengede bir miktar bozulma olabileceğini gösteriyor. Orta vadede ise iç talepteki yavaşlamanın boyutu cari denge üzerinde önemli bir rol oynayacakken, son dönemde enerji fiyatlarında görülen artış cari açık üzerinde yukarı yönlü risk oluşturuyor. Rezervlerde artışın sürmesi açısından ise sermaye akımlarının ve küresel gelişmelerin belirleyici olacağını değerlendiriyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2025 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.